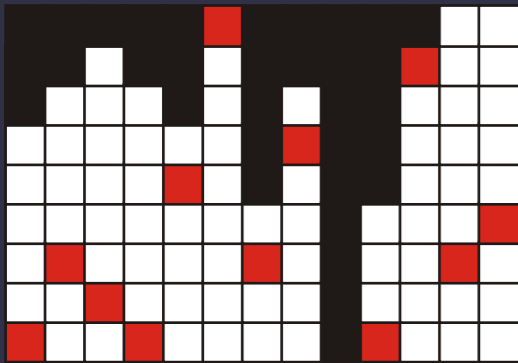

Pradědova křížovka (nejen) pro děti

Pokud se Vám v Jeseníkách, v Pradědových horách líbilo, řekněte o svém výletě kamarádům a ...

Nejvyšší hora Moravy:

Pohádkový průvodce jeseníckými horami:

Roste na kameni nebo na kmeni stromů, je tvořený houbou a řasou:

Stromy vysoko v horách mají často místo listů:

Symbolem Jeseníků se stala květina s názvem:

Před výletem je dobré si zjistit:

Krátké olámané větvičky na jedné straně smrků způsobuje hlavně:

Rostliny se na horách musí chránit také před žhavým:

Nejtěžším obdobím pro přežití všech živých tvorů v horách je:

Pastyř z alpských luk Johann Aegerter dal jméno chatě s názvem:

Konkurence v podobě levné vlny přišla až z daleké:

Pro ochranu krásné přírody byla v okolí Pradědu vyhlášena:

Vydala ACTAEA - společnost pro přírodu a krajinu ve spolupráci se Správou chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Projekt byl podpořen v rámci výběrového řízení MŽP na podporu projektů předkládaných nevládními neziskovými organizacemi. Výrobu internetových stránek www.praded.org podpořila Nadace Partnerství.

Texty: Marek Banaš, Eva Ludmilová, Kateřina Kočí, Martin Kočí

Fotky: archiv Spravy CHKO Jeseníky, archiv Actaea, archiv Jiřího Korandy, František Jaskula, Jiří Galatík, Ladislav Szathmári, letecké snímky - firma Jan Hošek

Design: © sumec+ryšková

Tisk: PROprint, Český Těšín

Osvit: AZ Propress

průvodce

Pradědu

Se skřítkem okolím

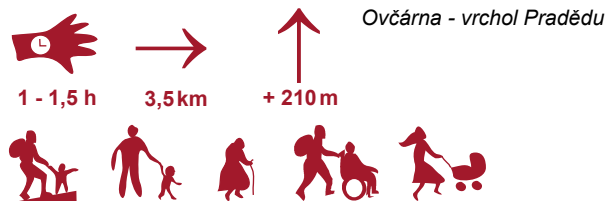
"Dobrý den, jsem skřítek od Petrových kamenů, Pradědův pomocník, a od nepaměti obývám zdejší hory. Zvu vás na výlet do Národní přírodní rezervace Praděd, do klidných míst s krásnou přírodou a se vzrušující historií."

„Pokud se rozhodnete vydat na vrchol Pradědu, budu Vaším průvodcem na tabulích umístěných od května do října podél stezky, kde si každý z Vás najde své: staré příběhy z jeseníckých hor, zajímavosti zdejší přírody, fotografie, obrázky a úkoly nejen pro děti. Pro zvidavější z vás mám připraveny podrobnější informace v tomto průvodci. Ať se vám u nás líbí!“

„Ahoj děti, připravil jsem pro vás několik otázek a úkolů, které najdete na panelech cestou na Praděd. Správné odpovědi a další zajímavosti hledejte v tomto průvodci.“

VÝSTUP NA PRADEĚ - NEJVÝŠE NA MORAVĚ

Chcete se podívat na nejvyšší místo Moravy? Není nic snazšího, než vystoupat po červené a dále po modré značce na Praděd. Pionýři se před staletími prodírali hustým divokým pralesem, klopýtali přes horské louky, vás dnes

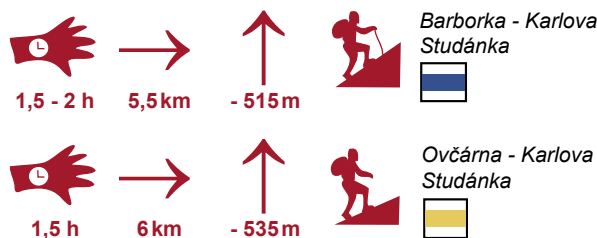
na vrchol dovede pohodlná silnice. Z vrcholu vás za dobrého počasí čekají krásné výhledy do daleka. Třeba se vám poštěstí zamávat návštěvníkům nejvyšší hory naší země Sněžky v dalekých Krkonoších, kdo ví...

STEZKA PO HŘEBENECH - SVĚTEM HORSKÝCH LUK

Pokud se Praděd usmívá, čekají vás krásné výhledy do dalekých krajů, tajemné Petrovy kameny, nekonečné vlnící se moře horských luk, stromoví trpaslíci a spousta dalších zajímavostí. Slunce vás bude šimrat na tváři a vlahý vítr příjemně ochladí. Při zachmuřeném tváři vládce hor však na hřebeny raději nechoďte, mlha, déšť, silný vítr a sníh překvapily již nejednoho výletníka. Na vaší cestě vás bezpečně povedou tyče na hřebenové červené turistické značce, po které můžete sestoupit až do sedla Skřítek.

BUBLAJÍCÍM ÚDOLÍM BÍLÉ OPAVY DO KARLOVY STUDÁNKY

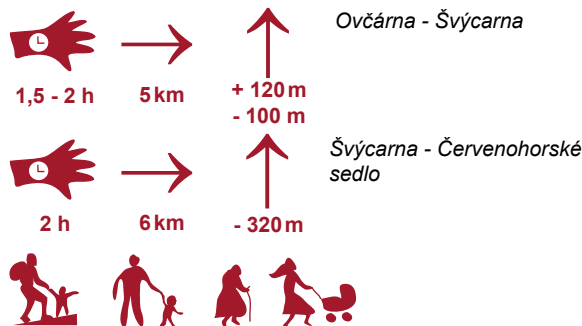
Vydejte se romantickým kaňonem říčky Bílá Opava do vodního světa vodopádů, pramínků a pramenů, mechu a kapradí, mezi nejkrásnější a nejstarší jesenické smrky.

Nejlepším začátkem vaší trasy je Ovčárna, odkud pokračujete po žluté turistické značce, na niž vás doprovodí tabule naučné

stezky. Pro údržbu panelů naučné stezky a můstků a žebříků, které jsou na dně kaňonu umístěny pro váš snadnější a bezpečný pohyb, se na této stezce vybírá symbolické vstupné.

Můžete se vydat i po modré značce, která začíná u Barborky, vede úbočím a není fyzicky tak náročná. Zde se vstupné neplatí. Vaším unaveným nohám jistě rádi dopřejete odpočinek v krásném prostředí horských lázní Karlova Studánka.

ZA NEJSTARŠÍ JESENICKOU CHATOU - STEZKA NA ŠVÝCÁRNU

Vypravte se na Švýcarsnu, chatu, jejíž okolí dýchá historií a voní česnekem. Od Ovčárny Vás k cíli bezpečně dovede červená turistická značka. Po příjemném odpočinku můžete pokračovat

dále přes voňavá rašeliniště na Červenohorské sedlo nebo do Koutů nad Desnou.

VOUSATÁ OZDOBA HOR

Copak to zvoní pod okny chaty Barborky?
Že by kravské zvony? Ale kdepak! Zvony to jsou,
ale dávno ne kravské. Vlastně jen zvonky.
A ještě k tomu vousaté.

Tato krásná a jedinečná květina se stala symbolem
Jeseníků, zdobí znak Chráněné krajinné oblasti. Čím
si zasloužila takovou čest? V naší zemi ji najdete jen
v Jeseníkách a na Králickém Sněžníku.

zvonek vousatý

Člověk na horských loukách přestal hospodařit,
vousatému zvonku to nesvědčí, stal se velmi vzácným,
a proto je chráněn zákonem. V okolí Barborky se
jesenickému skvostu daří. Přistupte blíž a prohlédněte
si jej zblízka. Objevte sami,
proč se mu říká vousatý
a zkuste, jestli voní.
Tušíte, kdo jej opyluje?

Rozhlédněte se po okolí,
vítají vás další horské
rostliny, žluté violky
a jestřábníky, červené
koprníčky, bílé silenky ...
Moře barev a vůní nám

zpestřuje pobyt v horách od pozdního jara do časného
podzimu. Podívejte se kolem, přivoňte, ale neubližte!
Díváte-li se pozorněji, jistě si všimnete, že nejsou stejné
jako rostliny v okolí vašeho domova. Je to proto, že na

vrba bylinná

obtížné horské podmínky, je třeba být připraven. Turista si do hor bere pohorky, větrovku a pláštěnku, stejně tak i rostliny musí mít své odění do nepohody. Všimli jste si, že kolem vás rostou chlupatci, zakrslíci, navoskované slečinky? Žhavé horské slunce, vysušující vítr, pálivý mráz, to jsou ty pravé důvody.

Květena Jeseníků je pestrá, ale nejbohatší horské zahrádky najdete jen někde. I rostliny raději rostou na

↑ zvonečník hlavatý horský

keřičky vřesu

vřes, šicha). Byliny se širokými listy a dužnatými stonky hledají útočiště na místech lépe chráněných před nepřízní horského podnebí, třeba v údolích kolem potoků, v závětrí skal a hlavně v údolích bývalých ledovců, v závětrí jeseníckého hřebene - v kraji hlubokého sněhu a lavin. Nejraději mají jesenícké rostliny Velkou kotlinu. Už jste ji navštívili?

místech, kde mají příznivé podmínky pro život. Na loukách na hřebenech rostou jen ty nejdolnější, hlavně trávy s podivnými názvy, jako metlička křivolaká, kostřava nízká, smilka tuhá, protože nejlépe snášejí silný vítr a mráz.

Někde je doprovází nízké keřičky (borůvka, brusinka,

zvonek jesenícký

Řadu druhů rostlin, které rostou v Jeseníkách, najdeme také v jiných horách, některé i v daleké severské tundře. Jeseníky mají i několik druhů rostlin, které nenajdete nikde jinde na světě. Říkáme jim endemity. Dva z nich rostou jen na Petrových kamenech (zvonek jesenícký a lipnice jesenícká), další dva jen ve Velké kotlině (jitrocel tmavý sudetský a hvozdík kartouzek sudetský).

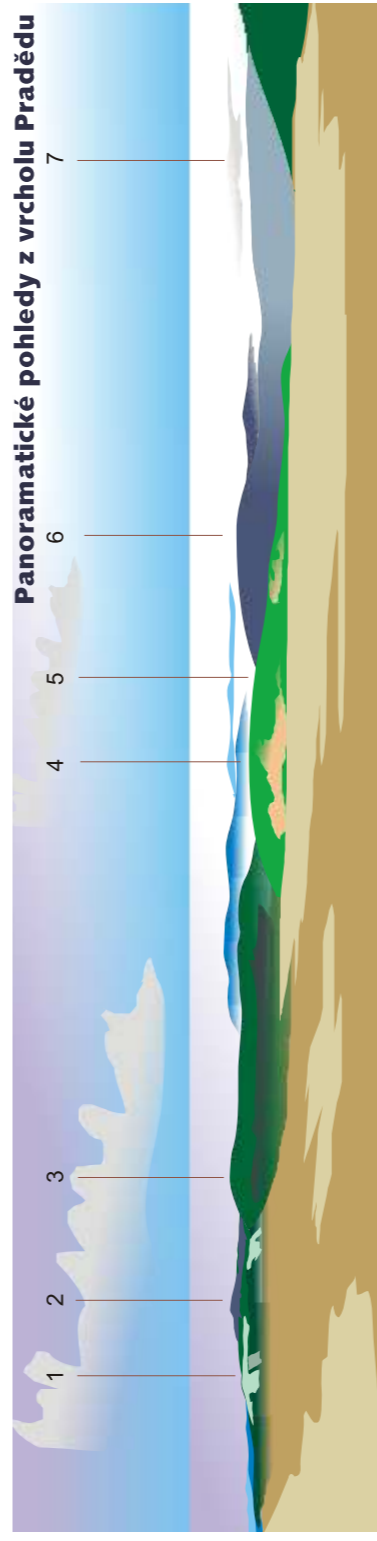
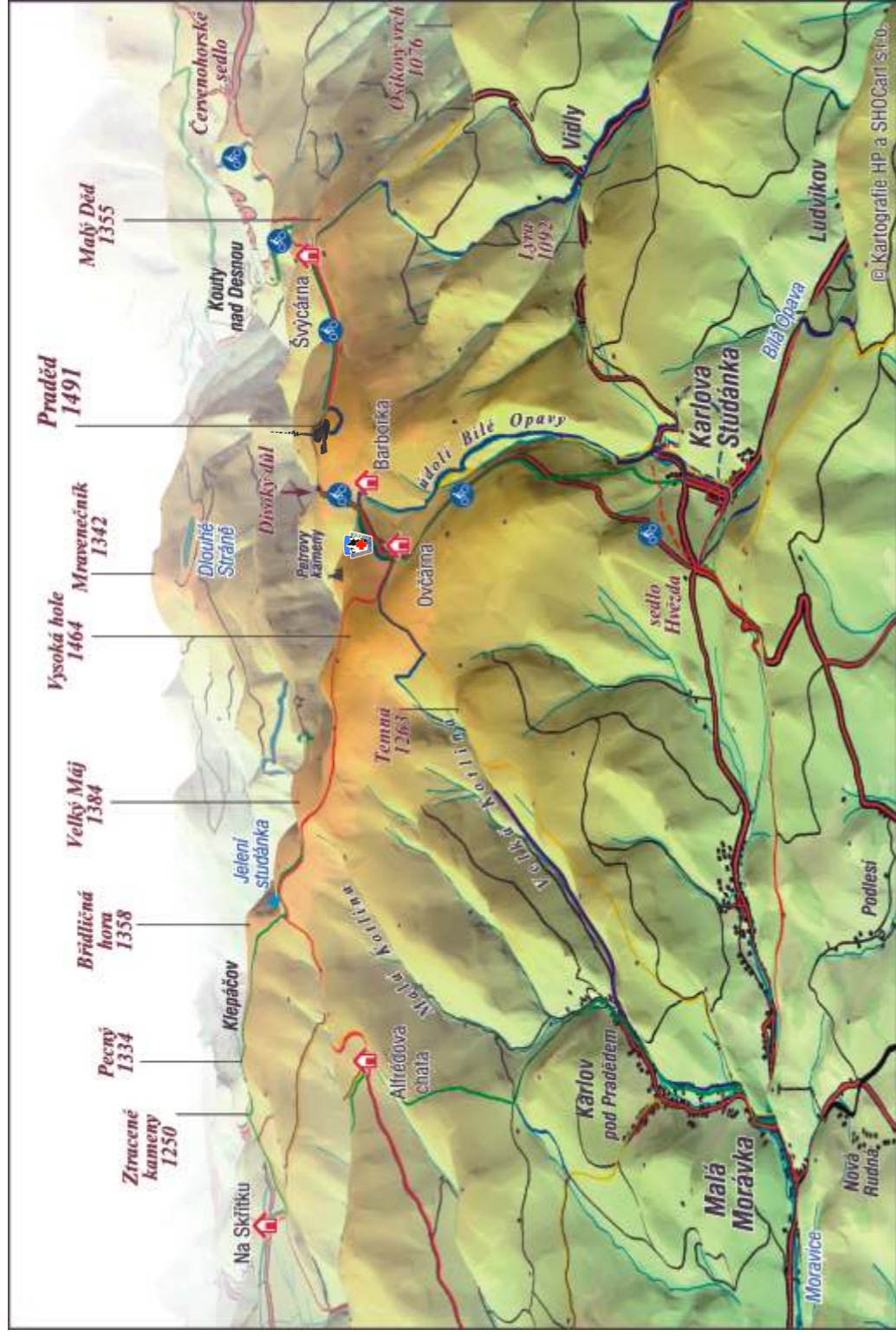

↑ lipnice jesenícká

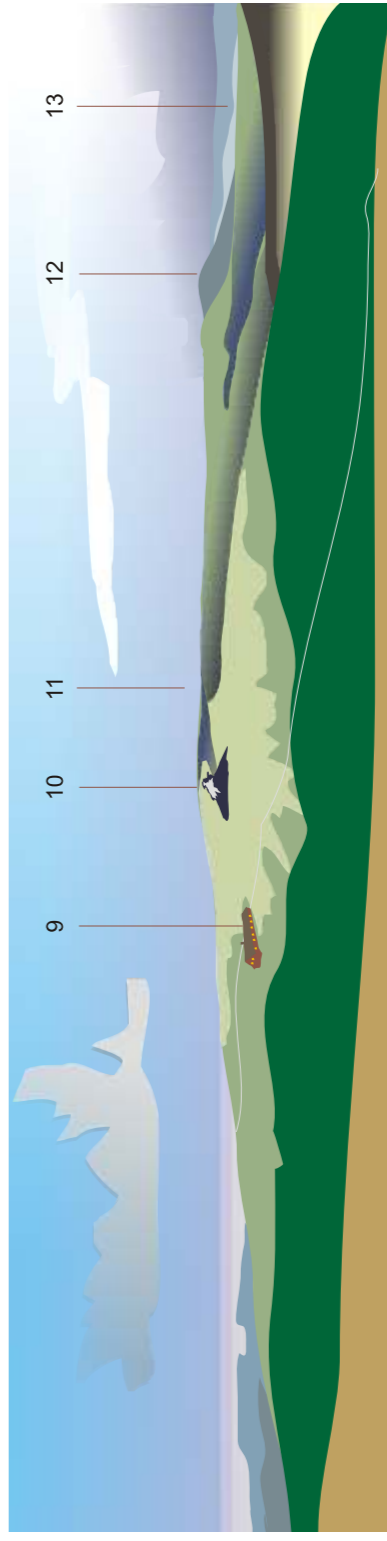

← sasanka narcisokvětá

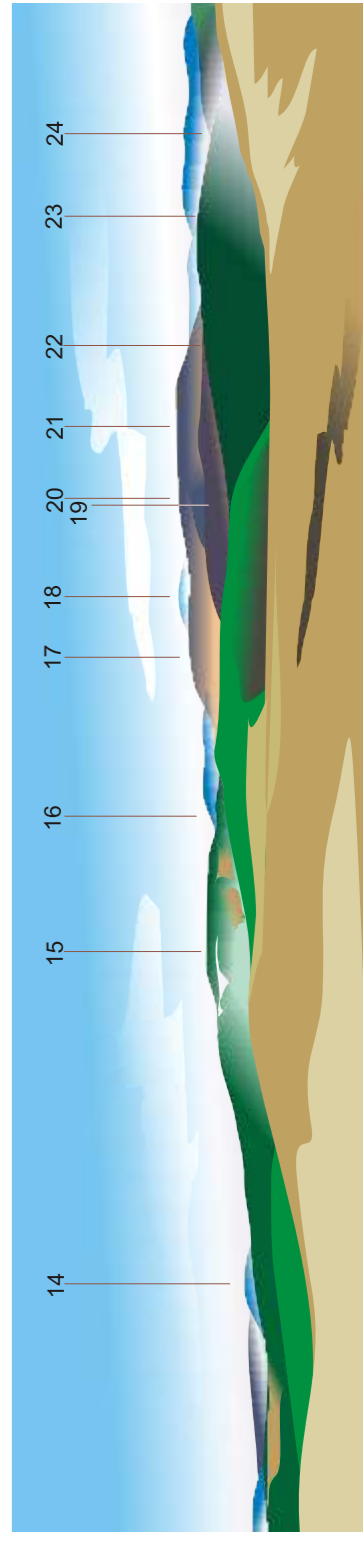

1 - Jelení loučky (1205m) / 2 - Orlík (1204 m) / 3 - Medvědí vrch (1216 m) / 4 - Žárový vrch (1094 m) / 5 - Vrbno pod Pradědem / 6 - Vysoká hora (1031 m) / 7 - Světlá Hora

9 - Ovcárna / 10 - Petrovy kameny / 11 - Vysoká hole / 12 - Břidličná hora / 13 - Františkova myslivna

14 - Homole / 15 - Dlouhé stráně / 16 - větrné elektrárny na Medvědí hoře / 17 - Černá stráně (1237 m) / 18 - masív Králického Sněžníku (1422 m) / 19 - Červenohorské sedlo / 20 - Vozka (1377 m) / 21 - Keprník (1423 m) / 22 - chata Švýcárna / 23 - Malý Děd (1355 m) / 24 - Jeseník